

Ängs- och betes- marksinventeringen – liten Tuva kan hjälpa stort lass!

Hur många hamlade träd finns det i Västra Götaland? Var ligger ängsladorna i Västerbotten? Frågor som dessa ska den kommande databasen Tuva kunna svara på. Jordbruksverket genomför tillsammans med länsstyrelserna en inventering av landets värdefulla ängs- och betesmarker.

KILL PERSSON

Under tre fältsäsonger (2002–2004) har drygt 100 inventerare land och rike runt för att registrera kvaliteterna i våra ängs- och betesmarker. Med hjälp av en handdator med ett inventeringsprogram registreras Natura 2000-naturtyper och kulturhistoriskt värdefulla marker som fåbodvallar eller herrgårdsmiljöer. Om hävden är slätter eller bete noteras. Hävdindikatorer bland kärlväxterna i fältskiktet anges, liksom träd och buskar och deras krontäckning. Hamlade eller grova träd, liksom andra värdefulla hagmarksträd (exempelvis senvuxna träd och buskar, hålträd eller äldre flerstamiga träd) noteras. Vidare beskrivs vilka olika landskapselement som odlingsrösen, hägnader och byggnader som finns representerade. Det besökta området läggs in på en karta och överförs till ett så kallat GIS-skikt som möjliggör vidare databearbetning.

Marker som inventeras är ytor med miljöersättning, områden som var med i den förra ängs- och hagmarksinventeringen och andra regionalt kända värdefulla ängs- och betesmarker.

Efter den första inventeringssäsongen finns redan drygt 16 000 objekt i databasen. Nu börjar arbetet med hur informationen ska kunna göras tillgänglig i en stor databas, Tuva. Tuva

Här ser vi Mats Adolffsson i färd med att mata in uppgifter i sin lilla handdator om denna betesmark någonstans i Jönköpings län. Är det kanske slättergubbarna som har fångat hans intresse? Foto: Monika Gustafsson.

kommer att vara sökbar på läns- och kommunnivå, ända ner till församling. Alla inventeringsdata kommer att vara tillgängliga för länsstyrelser och andra myndigheter. Vissa delar kommer att kunna nås av allmänheten via webben.

Tuva kommer att bli ett viktigt underlag för länsstyrelsernas och Jordbruksverkets arbete med miljömålen liksom för uppföljningen av Miljö- och landsbygdsprogrammet. Tuva kan också användas i mer vardagliga sammanhang ute på länsstyrelserna och som underlag för riktade fortbildningsinsatser för lantbrukare.

Kill Persson är biolog och projektledare för Ängs- och betesmarksinventeringen. Han ägnar sig med förkärlek åt maskrosor och ängssvampar. Adress: Miljöenheten, Jordbruksverket, 551 82 Jönköping
E-post: kill.persson@sjv.se